

A tantárgy adatlapja

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş - Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Református Tanárképző Kar
1.3 Intézet	Református Vallás- és Zenepedagógia
1.4 Szakterület	Valláspedagógia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	valláspedagógia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Őszövetségi Biblika Teológia I. – Tóra (TLM1101)					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve		Dr. Molnár János					
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve		Dr. Nagy Alpár					
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	II.	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/lab or	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/lab or	14
A tanulmányi idő elosztása:			óra		
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása			42		
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás			40		
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása			14		
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)			14		
Vizsgák			2		
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama			8x14= 112		
3.8 A félév össz-óraszama			154		
3.9 Kreditszám			6		

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	

5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	A szemináriumi tevékenység kötelező, előfeltétele a vizsgára való jelentkezésnek!

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	– tájékozódás a bibliai alapszövegekben, és térképen – rálátás az események összefüggéseire, átfogó ismeret az Ószövetség első öt könyvének történéseiről (az új ismeretek integrálásának képessége, és összegező képesség)
Transzverzális kompetenciák	– önálló kutatás képessége, forrásmunkák feldolgozása, különös tekintettel a kivonatolás képességére– értékelés és önértékelés képessége– csoportmunka (szerepbeosztás, az idő jó kihasználása, egymásra figyelés, a munkaterv betartása, rugalmasság)

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<i>Az előadássorozat célja:</i> megismertetni a diákkal annak a térségnek a történelmét, kultúráját, irodalmát, vallási és szellemi világát, amelyben Isten választott népe hol Isten iránti engedelmességben, hol engedetlenségben élt, fejlődött, cselekedett, mint a KIJELENTÉS címzettje, hordozója és továbbadója.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az előadások az Ószövetség, közelebbről a Tóra világát tárják fel a hallgatóknak, s ezzel egy időben azt az ókori Keletet, mely Izrael történelmének és egyben a Kijelentés történelmének világméretű színpada. A történelmi tények, az irodalmi korok, alkotások, műfajok, stíluselemek kérdésein valamint a korabeli teológiai és filozófiai gondolkodáson keresztül a diák közelebb kerül a Kijelentés valóságához, és annak a mai életet is meghatározó erőforrásaihoz. Az egyes előadások részleteiben is bemutatják a kánon kialakulásának történeti folyamatát, azokat az irodalmi szakaszokat, melyeken keresztül megtörtént a Tóra és egyben az egész Ószövetség írásba foglalása, továbbá a Tórával kapcsolatos műfaji, szerkezeti, stilisztikai és világnézeti kérdéseket. A gyűjtemény tematikus elemzése során sor kerül az őstörténetek, a pátriárkák korának, az egyiptomi tartózkodásnak és a kivonulásnak teológiai, történelmi, kultúrtörténeti és irodalmi bemutatására, valamint a héberék társadalmi és kultuszi életének szociológiai, ekléziológiai és kulturális vizsgálatára. <i>A szemináriumok célkitűzései:</i> - A hallgatók ismerkedjenek meg az Ószövetség első öt könyvének tartalmával. Ismerjék az ősatyák korának történeteit, képesek legyenek megérteni és felsorolni a kivonulás eseményeit, az áldozati típusokat, az ünnepeket és a legfontosabb törvényeket, rendelkezéseket. Tudják térképen is megmutatni az események helyszíneit, a választott nép ellenségeit, a környező nagyhatalmokat.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A bibliai tudományok rendszere	előadás	G.Archer, 18–51.; G.Maier: A történetkritikai módszer vége, Bp.1999. 58–73.
A KÁNON kialakulása és felosztása	– “ –	G.Archer, 87–103.; Rózsa Huba: Az Ószövetség keletkezése
A Bibliafordítások	– “ –	G.Archer, 51–71, Rózsa Huba: Az Ószövetség keletkezése
A héberek, a héber nyelv és írás	– “ –	Molnár J.: Héber nyelvtan, Kolozsvár, 1999, 6–18.
A történetkritikai exegézis és a biblikus irodalomtörténet álláspontja	– “ –	G.Archer,71–187.; Gerhard Maier: A történetkritikai módszer vége, Bp., 1999. 8–57.
Az ókori Kelet népei: Egyiptom és Mezopotámia	– “ –	Molnár J.,10–23, D. Rohl: Fáraók és királyok, 27–57.
Biblia és archeológia, a klasszikus és az új kronológia	– “ –	D. Rohl: Fáraók és királyok, 57–155.
Az őstörténetek, antropológiai és politikai történetírás	– “ –	Rózsa Huba: Genesis, 19–65.; H. Blocher, 37–95.; D. Rohl: Legendás civilizációk, 53–81.; 161–185.
A pátriárkák a termékeny félholdon	– “ –	D. Rohl: Az elveszett Testámentum, 125–191.
Mózes személye és kora	– “ –	D. Rohl: Fáraók és királyok, 235–273.; D. Rohl: Az elveszett Testamentum, 191–217.
Az egyiptomi szolgaság és a kivonulás	– “ –	D. Rohl: Fáraók és királyok, 273–289.; Az elveszett Testamentum, 217–255.
A pusztai vándorlás és a Sinai hegyi szövetségekötés	– “ –	G. von Rad, 145–230.
A héber jogalkotás és a mózesi törvények	– “ –	D. Noel Freedman: A kilenc parancsolat, 21–204.
A honfoglaló héberek társadalmi és kultuszi szervezettsége	– “ –	Bartha Tibor: Az Ószövetség népe, 5–37; 127–192

Könyvészet

A - Kötelező:

David Rohl: Fáraók és királyok, Gold Book, 2000
 David Rohl: Az elveszett Testamentum, Gold Book, 2002
 David Rohl: Legendás civilizációk, Gold Book, 2003
 Gerhard von Rad: Az Ószövetség teológiája I, Bp., 2000
 Henri Blocher: Kezdetben, Bp., 1998
 Rózsa Huba: A Genesis könyve I., Bp. 2002
 Molnár János Ószövetségi kortörténet, Kolozsvár, 1993
 Bartha Tibor: Az Ószövetség népe, Szeged, 1998
 H. W. Wolf: Az Ószövetség antropológiája, Bp., 2001.
 Gleason L. Archer: Az ószövetségi bevezetés vizsgálata, Bp., 2001

B - Ajánlott.

Rózsa Huba: Az Ószövetség keletkezése, Bp., 1986.
 H. Jagersma: Izrael története az ószövetségi korban, Bp., 1991.
 John Bright: Izrael története, Bp., 1977.
 Cl. Westermann: A Biblia titkai, bevezetés a Bibliába, Bp., 1997.
 Samuel J.Schulz: Üzen az Ószövetség, Bp., 1998.
 Graham Phillips: A mózesi örökség, Gold Book, 2002.
 Ian Wilson: A Biblia. Történelem,Gold Book, 1999.
 Israel Finkelstein és Neil Asher Silberman: Biblia és régészet, Gold Book, 2001.
 J. Douma: A Tizparancsolat, Bp., 1994.
 David Noel Freedman: A kilenc parancsolat, Gold Book, 2000.
 Gerhard von Rad: Az Ószövetség teológiája I., Osiris, Budapest, 2000

